

BESLISSING

van de algemene raad van de Nederlandse orde van advocaten inzake het administratief beroep
van 2 oktober 2020 van

(hierna: "appellant"),

gericht tegen de beslissing, bekendgemaakt bij e-mail van 3 juli 2020, van de raad van de orde in het arrondissement [REDACTED] (hierna: "raad"). Met deze beslissing besluit de raad voorwaardelijk goedkeuring te hechten aan de stage van mr. [REDACTED] en het door mr. [REDACTED] te voeren patronaat.

Mrs. B.J.M. de Leest, T.T.M.L. Boersema en S.M. Kaak zijn ingevolge artikel 11, eerste lid, van het Mandaatbesluit AR gezamenlijk als leden van de algemene raad bevoegd om het door appellant ingestelde administratief beroep te behandelen. Volgens het tweede lid van genoemd artikel is een van deze drie leden gemandateerd tot ondertekening van deze beslissing in administratief beroep.

Verloop van de procedure

1. Met het daartoe bestemde en op 23 juni 2020 ondertekende formulier verzoekt mr. [REDACTED] de raad zijn goedkeuring te hechten aan haar stage en het door mr. [REDACTED] te voeren patronaat, met in de bijlage onder andere de arbeidsovereenkomst, die is aangegaan door appellant met mr. [REDACTED].
2. Uit de aan appellant gerichte e-mail van 17 augustus 2020 van de raad blijkt dat appellant in de arbeidsovereenkomst een studiekostenbeding heeft opgenomen dat ziet op een terugbetalingsregeling betreffende de kosten voor de beroepsopleiding. De raad verzoekt appellant de arbeidsovereenkomst in overeenstemming met de Beleidsregel stage en patronaat 2018 (hierna: “Beleidsregel”) te brengen, opdat de raad aan het verzoek van de mr. [REDACTED] zijn onvoorwaardelijke goedkeuring kan hechten.
3. Bij e-mail van 21 augustus 2020, gericht aan appellant, gaat de raad nader in op zijn bevoegdheid tot het verbinden van een voorwaarde aan de goedkeuring van de stage en het patronaat. Daarnaast bericht de raad dat het goedkeuringsbesluit van 3 juli 2020, zonder rechtsmiddelenclausule, bij e-mail van 3 juli 2020 mr. [REDACTED] bekend is gemaakt. De niet door appellant aan de algemene raad overgelegde, aan de raad gerichte, brief van 7 juli 2020 kan de raad desgewenst doorzenden naar de algemene raad dan wel aanhouden. Ten slotte deelt de raad appellant mede dat de stage en het patronaat onder voorwaarden is goedgekeurd en de stukken voor de beëindiging van mr. [REDACTED] naar de rechtbank zijn gezonden.
4. Bij e-mail van 2 oktober 2020 zendt appellant de algemene raad haar administratief beroepsschrift van gelijke datum met in de bijlage de hiervoor vermelde e-mailcorrespondentie van 17 en 21 augustus 2020.

Beslissing 2021 200113

5. Bij e-mail van 5 oktober 2020 bevestigt de algemene raad appellant de ontvangst van het administratief beroepschrift.
6. Bij e-mail van 5 oktober 2020 zendt appellant de algemene raad een tweetal e-mailberichten van respectievelijk 24 augustus en 2 september 2020 van appellant aan de raad.
7. Bij brief van 28 oktober 2020, verzonden per e-mail, verzoekt de algemene raad de raad om uiterlijk 27 november 2020 een verweerschrift in te dienen, gevolgd door een rappel op 3 december 2020.
8. Bij e-mail van 18 december 2020 ontvangt de algemene raad een verweerschrift met een vijftal bijlagen.
9. Bij e-mail van 18 december 2020 reageert appellant op het verweerschrift met afschrift aan de raad.
10. Bij e-mail van 21 december 2020 bevestigt de algemene raad de raad de ontvangst van het verweerschrift.
11. Bij brieven van 4 januari 2021, verzonden per e-mail, worden appellant en de raad uitgenodigd voor een (video)hoorzitting op 26 januari 2021.
12. Bij e-mail van 4 januari 2021 reageert appellant op de uitnodiging voor de hoorzitting waarop door de algemene raad bij e-mailberichten van 5 en 12 januari 2021 wordt gereageerd in de richting van appellant.
13. Bij e-mail van 18 januari 2021 zendt appellant de algemene raad desgevraagd een afschrift van de aanvraag goedkeuring stage en patronaat van 23 juni 2020.
14. Ter (video)zitting van 26 januari 2021 verschijnen appellant en namens de raad mr. [REDACTED], secretaris. Appellant en de raad worden gehoord namens de algemene raad door mrs. De Leest, Boersema en Kaak, bijgestaan door mevrouw mr. M.E. Veenboer, griffier.

Standpunt van de raad

15. Samengevat voert de raad het volgende aan:
  - het verzoek van mr. [REDACTED] tot goedkeuring van stage en patronaat is goedgekeurd onder de voorwaarden dat appellant het arbeidscontract in overeenstemming brengt met artikel 2 van de Beleidsregel en de handboeken toezendt waarin de arbeidsvoorwaarden zijn opgenomen;
  - zo al onzekerheid zou zijn over de goedkeuring van de stage en het patronaat bevestigt de raad dat goedkeuring is gehecht aan het verzoek onder voorwaarde dat de arbeidsovereenkomst conform de Beleidsregel wordt aangepast;
  - weliswaar was het besluit van 3 juli 2020 inhoudelijk niet geheel correct per e-mail van 7 juli 2020 bekendgemaakt, maar in elk geval was appellant vanaf laatstgenoemde datum op de hoogte van het besluit, hetgeen betekent dat vanaf 8 juli 2020 de termijn van zes weken aanvangt waarbinnen een rechtsmiddel kan worden ingesteld tegen het besluit;
  - als de situatie met het e-mailbericht van 7 juli 2020 al niet duidelijk was dan was dat zeker wel het geval met het e-mailbericht van 21 augustus 2020;

Beslissing 2021 200113

- daarmee is het door appellant ingestelde administratief beroep niet-ontvankelijk;
- als appellant al ontvankelijk zou zijn wegens een tijdig ingesteld administratief beroep dan is appellant niettemin toch niet-ontvankelijk, omdat appellant geen rechtstreeks, maar een afgeleid belang heeft bij het besluit;
- met referte aan de Beleidsregel merkt de raad op de bevoegdheid te hebben om in het belang van stagiaires beperkingen te stellen aan terugbetalingsregelingen van de kosten van de beroepsopleiding aan het kantoor dat de beroepsopleiding heeft bekostigd.

Standpunt van appellant

16. Samengevat brengt appellant het volgende in tegen het standpunt van de raad:
- de raad is niet bevoegd de aanvraag van mr. [REDACTED] goed te keuren onder de voorwaarde dat een kostenbeding als opgenomen in de door appellant met mr. [REDACTED] gesloten arbeidsovereenkomst, komt te vervallen;
  - als al sprake is van een voorwaardelijke goedkeuring van het verzoek van mr. [REDACTED] stelt appellant administratief beroep in tegen het besluit, meer in het bijzonder tegen de daaraan verbonden voorwaarde.

Relevante regelgeving

17. Volgens artikel 9b, eerste lid, van de Advocatenwet is elke advocaat gedurende de eerste drie jaar dat hij als zodanig is ingeschreven verplicht als stagiaire de praktijk uit te oefenen onder begeleiding van een andere advocaat en bij deze kantoor te houden.
18. Artikel 3.5 van de Verordening op de advocatuur (hierna: "Voda") regelt de goedkeuring van de stage en de patroon door de raad.
19. Ingevolge artikel 8.1, aanhef en onderdeel b, van de Voda kan de raad voorwaarden verbinden aan de goedkeuring van de stage en het patronaat.
20. Artikel 3 van de Beleidsregel stage en patronaat 2018 respectievelijk 2020 ziet op een (terug)betalingsregeling van de aan de beroepsopleiding verbonden kosten.
21. Artikel 1:2 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: "Awb") bepaalt wie als belanghebbende wordt aangemerkt.
22. Artikel 1:3 van de Awb definieert het begrip besluit.

Bespreking van het administratief beroepschriftAlgemeen

23. Appellant verzoekt de algemene raad het administratief beroep gegrond te verklaren, het besluit te herroepen, voor zover het betreft de daaraan verbonden voorwaarde(n), en ingevolge artikel 7:28 van de Awb te bepalen dat de door appellant gemaakte kosten door de raad worden vergoed.

Beslissing 2021 200113

24. Voordat aan een inhoudelijke beoordeling van het administratief beroep wordt toegekomen, bespreekt de algemene raad hierna allereerst of sprake is van:
- een besluit in de zin van artikel 1:3 van de Awb;
  - een tijdig ingesteld administratief beroep;
  - een belanghebbende in de zin van artikel 1:2 van de Awb.

Besluit in de zin van de Awb

25. Op de vraag of de raad een besluit heeft genomen in de zin van artikel 1:3, eerste lid, van de Awb antwoordt de algemene raad bevestigend. De raad is immers een bestuursorgaan in de zin van artikel 1:1, eerste lid, aanhef en onderdeel b, van de Awb die op 3 juli 2020 een beslissing heeft genomen, inhoudende een publiekrechtelijke handeling, gericht op rechtsgevolg, te weten het bewerkstelligen dat mr. [REDACTED] de status van stagiaire verkrijgt met een daarbij behorende patroon. Dat in het besluit geen rechtsmiddelenclausule is opgenomen, doet aan het voorgaande niet af, omdat dit geen constitutief vereiste is. Het besluit is bekendgemaakt op de wijze als hieronder onder het kopje '*Is het administratief beroep tijdig ingesteld?*' is aangegeven.
26. De gehele procedure beziende, merkt de algemene raad op dat de raad weliswaar, zoals hierna wordt uiteengezet, op goede gronden tot zijn beslissing heeft kunnen komen, maar dat in het belang van een transparante besluitvormingsprocedure het wenselijk is dat de raad op een correcte wijze met belanghebbende en betrokkenen communiceert.
27. Waar appellant de bevoegdheid van de raad tot het verbinden van voorwaarden aan zijn besluit in twijfel trekt, verwijst de algemene raad naar artikel 8.1, aanhef en onderdeel b, van de Voda waarin deze bevoegdheid is vastgelegd voor zover het betreft beschikkingen die de raad in het kader van de stage neemt.
28. Ingevolge artikel 3.6 van de Voda kan de raad zijn goedkeuring aan de stage en het patronaat onthouden op grond van de in dit artikel niet limitatief opgenomen gronden. Ter nadere uitwerking daarvan heeft de raad goedkeuring gehecht aan de Beleidsregel, die eveneens door alle andere raden van orde is goedgekeurd. Omdat in bezwaar ex tunc wordt getoetst, gaat de algemene raad voor zijn beoordeling van het administratief beroep uit van de op 15 december 2020 inwerking getreden Beleidsregel, die overigens waar het betreft het bepaalde in artikel 3, derde lid, aanhef en onderdelen c en d, niet verschilt met de Beleidsregel van 2018.
29. Gelet op genoemde bepaling in de Beleidsregel stelt de algemene raad vast dat de raad bevoegd was om aan de goedkeuring van de stage en het patronaat de voorwaarde te verbinden dat de in de tussen appellant en mr. [REDACTED] gesloten arbeidsovereenkomst opgenomen terugbetalingsregeling van de kosten verbonden aan de beroepsopleiding moet worden geschrapt.
30. De algemene raad concludeert dan ook dat sprake is van een bevoegd door de raad genomen besluit in de zin van artikel 1:3 van de Awb.

Is het administratief beroep tijdig ingesteld?

31. Volgens artikel 6:7 van de Awb bedraagt de termijn voor het indienen van een bezwaar- of beroepschrift zes weken. Ingevolge artikel 6:8, eerste lid, van de Awb vangt de termijn aan

Beslissing 2021 200113

met ingang van de dag na die waarop het besluit op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt.

32. De raad geeft in zijn aan appellant gerichte e-mail van 21 augustus 2020 aan dat het besluit per e-mail van 3 juli 2020 bekend is gemaakt. In de als bijlage 1 bij het verweerschrift gevoegde e-mail van 7 juli 2020 schrijft de raad mr. [REDACTED] en haar beoogd patroon dat de raad haar verzoek op 3 juli 2020 heeft behandeld, welke behandeling is aangehouden in verband met een in de arbeidsovereenkomst opgenomen terugbetalingsregeling.
33. In verweer geeft de raad aan dat de mededeling betreffende de aanhouding van de behandeling onjuist is geweest en voegt daaraan toe dat verzoeken waarbij aanpassing van de arbeidsvoorwaarden wordt gevraagd in het belang van de stagiaires altijd onder voorwaarden worden goedgekeurd, opdat de stagiaire tijdig kan worden ingeschreven op het tableau en een aanvang kan maken met de beroepsopleiding. De raad vermeldt daarbij dat appellant op grond van eerdere ervaring van deze handelwijze op de hoogte is. Uit de aan de raad gerichte e-mail van 7 juli 2020 van appellant blijkt dat deze op de hoogte is van de aan het goedkeuringsbesluit verbonden voorwaarde.
34. De algemene raad constateert dat uit de e-mail van 7 juli 2020 blijkt dat appellant de bevoegdheid van de raad aan de orde stelt om een voorwaarde aan de goedkeuring van de stage te verbinden die ziet op het schrappen van het in de arbeidsovereenkomst opgenomen kostenbeding. De algemene raad is van oordeel dat uit genoemd bericht niet kan worden afgeleid dat het voorwaardelijk besluit van 3 juli 2020 tot goedkeuring van de stage op de juiste wijze is bekendgemaakt met als gevolg dat de termijn, bedoeld in artikel 6:8, eerste lid, van de Awb, nog niet is aangevangen.
35. Uit het door de raad aan appellant gerichte e-mailbericht van 18 augustus 2020, in afschrift gezonden aan mr. [REDACTED], kan worden afgeleid dat de raad de stage en het patronaat voorwaardelijk heeft goedgekeurd. Met het e-mailbericht van 21 augustus 2020, gericht aan appellant met een afschrift aan mr. [REDACTED], maakt de raad duidelijk dat goedkeuring is gehecht aan de stage en het patronaat, echter onder de voorwaarde dat eerdergenoemd kostenbeding komt te vervallen. Omdat laatstbedoeld bericht ook – zij het indirect – is gericht aan mr. [REDACTED] kwalificeert de algemene raad de e-mail van 21 augustus 2020 als de bekendmaking van het besluit van de raad van 3 juli 2020, waarmee de raad goedkeuring hecht aan de stage van mr. [REDACTED] en het patronaat van mr. [REDACTED] onder de eerdergenoemde voorwaarde.
36. Met de bekendmaking van 21 augustus 2020 neemt de termijn van zes weken een aanvang op 22 augustus 2020, hetgeen betekent dat het administratief beroepsschrift van 2 oktober 2020 tijdig is ingediend.

Belanghebbende in de zin van artikel 1:2 van de Awb

37. Om ontvankelijk te worden verklaard in het voorliggende administratief beroep dient appellant belanghebbende te zijn in de zin van artikel 1:2 van de Awb. De algemene raad stelt vast dat de direct belanghebbende in deze kwestie mr. [REDACTED] is. Via de arbeidsrechtelijke relatie met mr. [REDACTED] en via mr. [REDACTED], eveneens in dienstbetrekking bij appellant, is appellant betrokken bij de goedkeuring van de stage van mr. [REDACTED]. Dit betekent dat appellant

Beslissing 2021 200113

een zogenoemd afgeleid belang heeft en derhalve geen belanghebbende is in de zin van artikel 1:2 van de Awb¹.

Conclusie

38. Met inachtneming van de overgelegde stukken en de daarop door appellant en de raad gegeven toelichting stelt de algemene raad het volgende vast:
- de raad is bevoegd om het besluit van 3 juli 2020 te nemen, inhoudende de goedkeuring van de stage van mr. [REDACTED] en het patronaat van mr. [REDACTED] onder de voorwaarde dat appellant het in de arbeidsovereenkomst met mr. [REDACTED] opgenomen kostenbeding verwijdt;
  - het administratief beroep is tijdig ingesteld;
  - appellant is geen belanghebbende in de zin van artikel 1:2 van de Awb en daarmee niet-ontvankelijk in zijn administratief beroep;
  - ingevolge artikel 7:28, tweede lid, van de Awb komt appellant niet in aanmerking voor vergoeding van de kosten die in verband met het administratief beroep zijn gemaakt.

Beslissing

De algemene raad verklaart het administratief beroep niet-ontvankelijk en wijst het verzoek tot vergoeding van de kosten af.

Aldus gedaan te Den Haag op 3 februari 2021

Overeenkomstig het namens de algemene raad van de Nederlandse orde van advocaten genomen besluit,

Voor deze,

[REDACTED]

mr. B.J.M. de Leest
lid van de algemene raad

Tegen deze beslissing kunnen belanghebbenden binnen zes weken na bekendmaking van deze beslissing beroep instellen overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk 8 van de Algemene wet bestuursrecht.

Deze beslissing is verzonden op 3 februari 2021

Bijlage: verslag van de hoorzitting van 26 januari 2021

---

¹ Conclusie A-G van 7 november 2018, r.o. 6.10 ECLI:NL:CVRB:2018:3474